

Oxfam Danmarks hørings svar til ny, dansk udviklingspolitisk strategi

Marts, 2025

I en tid med geopolitiske spændinger og store forandringer i international politik, og hvor en række af lande har valgt at skære drastisk i deres udviklingsbistand, er det vigtigere end nogensinde, at Danmark ikke lader sig påvirke, men slår ring om en stærk udviklingsbistand. Ikke kun fordi udviklingsbistand er et vigtigt middel til fattigdomsbekæmpelse, men også fordi udviklingspolitik er en investering i vores egen sikkerhed. En ambitiøs udviklingspolitik sætter Danmark i stand til ikke kun at reagere på verdens kriser, men også at forebygge dem ved at reducere ulighed, styrke demokratiske processer og investere i langsigtede partnerskaber, som kan forebygge klimakatastrofer, væbnede konflikter mv. Disse indsætter er i sidste ende investeringer i global stabilitet og sikkerhed – og dermed i Danmarks sikkerhed.

Derfor er det ekstra vigtigt, at den danske regering har meldt klart ud, at den fortsat bakker op om 0,7 % af BNI til udviklingssamarbejdet som grundlaget for den nye udviklingsstrategi. Det er afgørende, at Danmark ikke køber ind på den falske modsætning mellem militær oprustning og investering i den langsigtede forebyggelse af konflikter og udbygning af alliancer, som foregår gennem udviklingssamarbejdet. Begge dele er helt centrale for at styrke vores sikkerhed.

Når Danmarks og Europas alliance med USA er udfordret, bliver det endnu vigtigere at etablere alliancer og samarbejder med andre lande og regioner. Herunder lande i det globale syd og ikke mindst i Afrika. Når USA kigger indad og udfordrer alliancer og et regelbaseret internationalt samarbejde, så skal vi kigge udad og opbygge og styrke alliancer og samarbejder. Europa skal fylde det tomrum, som USA efterlader, og vise os som partner i sikkerhed, økonomisk og menneskelig udvikling og fortaler for et multilateralt og regelbaseret samarbejde. Både Europa – hvor vi er mange småstater - og Afrika har brug for et system, der ikke kun bygger på den stærkes ret. Hvis Europa og Danmark vil skabe ligeværdige partnerskaber med Afrika, som det også præsenteres i den danske Afrikastrategi, så kræver det, at vi fastholder og styrker udviklingssamarbejdet.

Ved at føre en stærk udviklingspolitik, bygget på langsigtede relationer med det globale syd, er Danmark med til at gå forrest og bakke op om en retfærdig verden for alle – ikke kun for de rigeste nationer. Samtidig positionerer det os strategisk i en ny verdensorden.

Oxfam Danmark anbefaler at den udviklingspolitiske strategi:

- Forankres bredt i Folketinget - gerne som et forlig.
- Viderefører 0,7%-målet.
- Bruger EU-samarbejdet som løftestang for en stærkere europæisk udviklingspolitik og til at indgå nye partnerskaber med det globale syd.

Tematiske fokusområder:

1. Ulighedsreduktion

Majoriteten af udviklingslande har en Gini-koefficient på over 40, hvilket af Verdensbanken defineres som høj ulighed. Vi ved, at for høje niveauer af ulighed underminerer demokratisk udvikling i samfund og har ødelæggende konsekvenser for kampen mod fattigdom. Ulighed er ofte en vigtig faktor bag konflikter i og mellem lande. [I en rapport fra 2024 vurderer Verdensbanken, at fattigdom ville kunne udryddes tre gange hurtigere, hvis uligheden reduceres.](#) Derfor er ulighedsproblematikken presserende, hvis man ønsker at fremme ligeværdige, samarbejder i det globale syd og at realisere verdensmål 1 og 10. Af den grund bør øget lighed stå centralt i Danmarks nye udviklingspolitiske strategi, som netop har til hensigt at fremme disse målsætninger for verdens mest udsatte mennesker.

Oxfam Danmark anbefaler:

- At strategien fastholder fattigdomsreducing som hovedprioritet – som påpeget i § 1 i lov om internationalt udviklingssamarbejde.
- At strategien introducerer konkrete mål for ulighedsreduktion, for eksempel en Palmaratio på 1, så de rigeste 10% ikke har en større indkomst end de fattigste 40%.
- At strategien fokuserer på indsatser i sektorer, der beviseligt reducerer ulighed, såsom gratis uddannelse, skattesystemer og arbejdstagerrettigheder.

2. Styrkelse af civilsamfund

Den forandrede geopolitiske virkelighed kalder på stærkere og mere ligeværdige partnerskaber med civilsamfundet. Regeringer, statslige institutioner og den private sektor kan ikke alene løse de store globale udfordringer såsom stigende fattigdom og klimakrisen. Der er brug for lokal folkelig forankring og opbakning fra civilsamfundet i Afrika, hvis disse problemer skal løses. Hvis de partnerskaber, som Regeringen planlægger at indgå i bl.a. Afrika, skal have en reel betydning, skal de omhandle prioriteter som har værdi for befolkningerne og civilsamfundet.

Gennem de seneste år er der i hele verden sket en betydelig indskrænkning af civilsamfunds råderum. Dette er en bekymrende tendens, da et stærkt civilsamfund skaber muligheder for inddragelse og indflydelse hos borgere. Civilsamfundet er også en oplagt indgang i autoritære lande, hvor den danske regering hverken har en dialog, eller ønsker at støtte styret, men ønsker en udvikling.

Oxfam Danmark anbefaler:

- At fokus på at styrke civilsamfundet får et selvstændigt kapitel i den nye udviklingspolitiske strategi.

3. Fredsopbygning og konfliktforebyggelse

Der er globalt en [alarmerende stigning](#) i voldelige konflikter, tvungen fordrivelse, manglende fødevarer sikkerhed og demokratisk tilbagegang. Niveauet af væbnede konflikter er på sit højeste siden Anden Verdenskrig, og 2023 havde det højeste antal konfliktrelaterede dødsfald i over 30 år. [Konfliktforebyggelse er omkostningseffektiv](#), men forbliver underfinansieret med ressourcer til fred og konfliktforebyggelse på sit [næstlaveste siden 2004](#), hvilket udfordrer civilsamfundets mangeårige arbejde på området. I lyset af disse tendenser er det nu mere end nogensinde essentielt for Danmark at placere konfliktforebyggelse og fredsopbygning i centrum og anerkende, at disse er grundlæggende søjler for bæredygtig udvikling, sikkerhed og stabilitet.

Oxfam Danmark anbefaler:

- At Danmark skal arbejde for inklusion og deltagelse af lokale kvinder og unge i fredsopbygning, der sikrer holdbarheden af løsninger.
- At Danmark skal støtte lokale civilsamfundsaktører og initiativer for at adressere voldens drivkræfter og imødekomme bredere sikkerhedsbehov.
- At sætte klare mål for Danmarks lederskab inden for fredsopbygning og internationalt samarbejde.

4. Klimaretfærdighed

Klimakrisen forværrer ulighed i og mellem lande, hvilket destabiliserer samfund og øger risici for krige og konflikter. Derfor er klimapolitik også et sikkerhedspolitisk anliggende, som Danmark bør tage alvorligt. Desuden har vi som et af verdens rigeste lande en historisk forpligtelse til at hjælpe med at udbedre de skader, som vores høje CO-2 udledninger gennem årene har forårsaget. Derfor bør den nye udviklingspolitiske strategi sætte rammer, som kan rumme en ambitiøs dansk indsats for det globale klima.

Oxfam Danmark anbefaler:

- Danmark skal gøre mere for at leve op til sine forpligtelser om at levere international klimabistand og bør prioritere flere midler til klimabistand og lave en plan for, hvordan vi kan nå Danmarks fair andel af det nye globale klimafinansieringsmål.
- Strategien bør slå fast, at Danmark vil styrke arbejdet med klimaskabte tab og skader og klargøre, hvordan Danmark vil støtte det.
- Danmark bør gå forrest i det internationale arbejde for innovative finansieringsmuligheder til klima og gå aktivt ind i Global Solidarity Levies Task Force, med forslagene om at beskatte de største forurenere (herunder shipping- og flybranchen og de allerrigeste individers formuer) på en måde, der ikke øger uligheden.
- Stærk offentlig klimafinansiering, da private investeringer primært går til profitgivende sektorer og ikke til de mest sårbare befolkninger.
- Danmark bør forøge sin klimabistand additionelt.

5. Uddannelse

OXFAM
Danmark

Uddannelse af god kvalitet er en rettighed for alle børn og unge. Samtidig muliggør uddannelse opnåelse af andre rettigheder og er en stor del af løsningen på at forbedre social mobilitet, samt at bekæmpe kønsmæssig-, social- og økonomisk ulighed, fattigdom, klimakrise og ustabilitet. Kvalitetsuddannelse kan give børn og unge stemmer, handlekraft og mulighed for at kræve deres rettigheder og skabe et bedre samfund og en mere tryk fremtid.

Oxfam Danmark anbefaler:

- Danmark bør arbejde for at sikre kvalitetsuddannelse for børn og unge på tværs af udviklings- og humanitære indsatser.
- Særligt bør Danmark fokusere på at bekæmpe ulighed i uddannelse ved at støtte op om skabelsen af stærke uddannelsessystemer, der understøtter alle børns læring.
- Det gøres bl.a. ved at styrke Danmarks deltagelse i- og støtte til de store multilaterale uddannelsesfonde, Global Partnership for Education og Education Cannot Wait og ved at sikre støtten til civilsamfundet i de pågældende lande, og deres evne til at holde deres regeringer ansvarlige.

6. Skat

Skat er centralt for finansiering af udvikling og til opbygning af samfundskontrakten, demokrati og omfordeling. Den nuværende udviklingspolitiske strategi har fokus på støtte til skattesystemer og Udenrigsministeriets [program for støtte til skat for 2023-2026](#) har været et stort skridt mod en mere holistisk og strategisk tilgang til skattearbejdet, som bygger på [Addis Tax Initiative](#), som Danmark har tilsluttet sig. Men med en stigende gældskrise og tegn på at udviklingslandenes skattesystemer bliver stadig mere ulighedsskabende, er det afgørende, at Danmark i den kommende udviklingspolitiske strategi øger støtten til progressive skattesystemer markant, både i landene og internationalt.

Oxfam Danmark anbefaler:

- At øge støtten markant til progressive skattesystemer til finansiering af udvikling i tråd med principperne i Addis Tax Initiative

- Styrke indsatsen mod skattely og illegal kapitalflugt der dræner udviklingslandene for milliarder, og herunder arbejde for at udviklingslandenes stemme øges i globale skattereformer gennem en FN skattekonvention
- Sikre at øgede skatteindtægter kommer den brede befolkning til gode ved at styrke folkelig deltagelse i udarbejdelsen af nationale og lokale skatter og budgetter, samt styrke aktører såsom medier og parlamenter, der kan monitorere regeringernes anvendelse af skatteindtægter.

7. Unge og job

Ungdomsarbejdsløshed og usikre arbejdsforhold fastholder millioner af unge i fattigdom og undergraver både demokratisk deltagelse og økonomisk vækst. Oxfam Danmark opfordrer til en udviklingspolitik, der udfordrer de systemer, der skaber ulighed, og som investerer i løsninger, hvor unge får reel indflydelse. Hvis Danmark vil gå forrest i en udviklingspolitik, der skaber varig forandring, skal den ikke blot skabe jobs, men sikre en retfærdig økonomisk udvikling, hvor unge har magt over deres egen fremtid.

Oxfam Danmark anbefaler:

- For at sikre effektive og ligeværdige partnerskaber bør der sættes fokus på erhvervsuddannelse og økonomiske muligheder, der matcher unges behov og de lokale arbejdsmarkeder. Unge skal ikke blot have adgang til jobs, men til ordentlige jobs, der giver fremtidsudsigter og økonomisk stabilitet.
- Der bør være støtte til kooperativer og virksomheder, der bygger på medejerskab og fair vilkår med henblik på, at unge oplever medbestemmelse i deres arbejdsliv.

8. Gæld

Gældskrisen er ikke blot en økonomisk udfordring for udviklingslande, men også en barriere for global ligestilling, bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom. Med de seneste års pandemi og inflation er problemet kun vokset. Løsninger er nødvendige og kræver først og fremmest en udviklingspolitik, der sætter gældsproblematikken centralt og gør op med

OXFAM
Danmark

finansielle strukturer, der udhuler lokale økonomier og fastholder lande i et ødelæggende afhængighedsforhold.

Oxfam Danmark anbefaler:

- Danmark bør gå forrest i samarbejde med EU og Den Afrikanske Union for at presse Verdensbanken, IMF og alle bilaterale og private kreditorer til at indgå i en koordineret gældssanering.
- Danmark bør arbejde for en omfattende reform af de internationale gældsstrukturer, for at sikre ansvarlige regler om optagelse af lån, samt transparens omkring vilkår.

9. Humanitært

I en tid præget af konflikter, klimaforandringer og global ustabilitet er beskyttelse af civile, civil infrastruktur og dem, der yder hjælp, mere relevant end nogensinde. Derfor bør den danske udviklingsstrategi være en forkæmper for den humanitære folkeret og de humanitære principper. Strategien bør bekræfte, at det humanitære imperativ kommer først, og at det er et grundlæggende udtryk for vores fælles menneskelighed og solidaritet med dem, der risikerer at blive ladt i stikken, især de mest marginalisere og udsatte.

Oxfam Danmark anbefaler:

- Danmark bør forpligte sig til at forblive engageret i vanskelige sammenhænge, uanset om de er langvarige eller akutte. Med 80 % af de humanitære behov, der udspringer af konflikter, er det afgørende for effektiv konfliktforebyggelse og varig fred at tackle voldens årsager.
- Støtte til ligeværdige partnerskaber mellem NGO'er og agenturer i det globale nord og NGO'er, civilsamfund og aktivister i det globale syd kan være med til at skabe et mere ansvarligt, rettighedsbaseret og effektivt humanitært system, som er mere lokalt og mere aktivt. Kun i partnerskaber kan vi stille de ansvarlige til ansvar og ændre uretfærdige systemer fra det lokale til det globale niveau.
- Danmark bør investere mere i kvinders, unges, flygtninges og marginaliserede gruppers lederskab samt i kapacitetsudveksling i humanitære sammenhænge.

OXFAM
Danmark

Fleksibel og forudsigelig støtte til multisektorielle indsatser skal være tilgængelig for et stigende antal lokalt ledede, køns- og konfliktsensitive humanitære indsatser.

- Danmark bør bidrage til bekæmpelse af fødevareusikkerhed og manglende adgang til vand og beskyttelse, som truer millioner af menneskers liv og levebrød i det globale syd. Det danske civilsamfund og den private sektor har særlige forudsætninger for at bidrage til både akutte og langsigtede indsatser.

Ved at implementere ovenstående anbefalinger kan Danmark positionere sig som et foregangsland med meningsfulde relationer til det globale syd og bidrage til en retfærdig og bæredygtig verden for alle.